

CHLUM

MÍSTNÍ PROGRAM OBNOVY VESNICE

Dokument byl schválen na ustavujícím zasedání zastupitelstva obce Chlum dne 7.11.2010

Obsah a cíl dokumentu

Program obnovy vesnice byl vyhlášen v roce 1991 vládou ČR na podporu obnovy a udržení života ve vesnicích, využití potenciálu zemědělsky využívané krajiny a zachování specifického rázu venkova a venkovské zástavby. V květnu roku 1991 vypracovalo společně Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj ČR zásady a hlavní směry programu. V současné době se o propagaci a naplňování programu stará kromě výše uvedených ministerstev především Spolek pro obnovu venkova. V roce 1998 byl program obnovy venkova přijat Vládou České republiky a patří do resortu Ministerstva pro místní rozvoj.

Místní program obnovy vesnice slouží jako střednědobý až dlouhodobý koncepční dokument určující celkovou strategii obnovy a rozvoje obce. Cílem bylo jeho komplexní zpracování, tak aby provázaně zahrnoval všechny aktivity vedoucí k naplnění stanovených cílů obnovy a rozvoje obce, včetně těch, pro které obec nebude žádat dotace z prostředků Programu obnovy venkova.

Obec Chlum v současné době nemá schválen schválený územní plán, proto tento dokument vychází z urbanistické studie.

Obsah

Obsah a cíl dokumentu.....	1
Úvod.....	3
Historický vývoj obce.....	3
Současný stav.....	4
Přírodní a geografické podmínky.....	5
Obyvatelstvo a bytový fond.....	6
Hlavní ekonomické aktivity, zaměstnanost.....	6
Komunikace, doprava.....	6
Technická vybavenost.....	6
Občanská vybavenost (v obci a okolí).....	8
Záměry obce do budoucna (obecně).....	11
Konkrétní akce realizovatelné v horizontu 5-10 let.....	11
Multifunkční sportovní komplex.....	11
Rekonstrukce veřejného osvětlení.....	12
Rekonstrukce OÚ.....	12
Dary obyvatelstvu.....	12
Kanalizace.....	12
Využití volného času dětí a mládeže.....	12
Pořízení územního plánu.....	12
Vybavování SDH.....	13
Vodovod.....	13
Komunikace.....	13
Výsadba alejí.....	14
Lavičky, veřejná prostranství.....	14
Chodníky.....	14

Úvod

Chlum se nachází v jihovýchodním cípu okresu Benešov v předpolí Českomoravské vrchoviny asi 8 km východně od Vlašimi, která tvoří přirozené centrum oblasti. Jako celé Podblanicko je okolí Chlumu kraj převážně zemědělský se zachovalou přírodou. V blízkosti leží i k rekreačním účelům velmi vyhledávané střední Posázaví, chráněná krajinná oblast Blaník nebo vodní nádrž Želivka.

Drobnou zeměpisnou kuriozitou je, že východním okrajem obce prochází patnáctý poledník (15°00'00" E).

Pohled do mapy

Historický vývoj obce

Pravděpodobně v roce 1295 nechal pražský biskup Tobiáš z Bechyně zhotovit soupis majetku, který příslušel k biskupskému statku Štěpánov – nyní Trhový Štěpánov. Ve výčtu je zaznamenána i ves Chlum s jedenadvaceti lány polí. Toto je považováno za první písemnou zmínku o obci Chlum.

Od 13. století se název vsi Chlum nijak neměnil. Pojem „chlum“ ve staročeštině znamená „zalesněné návrší s dlouhým hřebenem“.

Jméno Chlum je tedy obvykle přiřčeno obci ležící na takovém kopci, resp. pod takovým kopcem. V našem případě lze pravděpodobně mluvit o poloze pod Javornickou hůrou (583 m n.m.), nebo o poloze, která je zejména ze směru od Trhového Štěpánova výrazně vyvýšená a mohla být v raném středověku ještě zalesněná.

Javornická Hůra, stará kaplička, lípy za obcí

Velký rozkvět obce nastal na konci 18. a v první polovině 19. století. V letech 1780 - 1790 je doloženo 27 usedlostí a počet obyvatel se začal zvyšovat. V roce 1848 dosáhl 231 a v obci byla rovněž založena škola, která ovšem po půl století zaniká. Další plodné období spadá do začátku století dvacátého - v roce 1908 byl založen hasičský sbor a v roce 1909 postavena kaplička zasvěcená sv. Janu Nepomuckému. Tato kaplička byla v roce 2006 nahrazena novou kaplí, která je intenzivně využívána věřícími nejen z Chlumu.

Pohled z roku 1913

V novodobé historii byl Chlum v rámci slučování v 70. letech přiřčen ke střediskové obci Zdislavice. Tento stav trval do roku 1990, kdy došlo k obnovení samostatné obce Chlum.

Současný stav

V současnosti žije v Chlumu 139 obyvatel v 52 obytných domech. V obci je obecní vodovod, který řeší dlouholetý nedostatek kvalitní pitné vody. Ve vsi působí Sbor dobrovolných hasičů a sportovní klub. Jejich členové se každoročně zúčastňují sportovních akcí a pomáhají ve spolupráci s OÚ pořádat sportovní a společenské akce nejen pro děti.

Celkový pohled na Chlum z Javornické hůry

Stará kaplička byla v roce 2006 nahrazena novou kaplí, která je intenzívně využívána věřícími nejen z Chlumu.

Nová kaple s původním obrazem patrona kaple.

Celkový pohled na novou kapli

Přírodní a geografické podmínky

Obec Chlum leží v okrese Benešov. Má 139 obyvatel a katastrální území obce má rozlohu 419 ha.

Ve vzdálenosti 8 km západně leží město Vlašim, 24 km severozápadně město Benešov, 28 km východně město Světlá nad Sázavou a 31 km jihovýchodně město Humpolec.

Obec s rozšířenou působností je město Vlašim. Katastrální výměra obce je 4,19km².

Geografická poloha je zeměpisná šířka: 49° 41' 41", zeměpisná délka: 15° 00' 02", nadmořská výška: 443 m.

Obec Chlum spadá poštou pod Trhový Štěpánov, PSČ: 257 63.

Chlum, Česko

Umístění Chlumu, zdroj wikipedia.cz

Obyvatelstvo a bytový fond

Počet obyvatel k 25.7.2008 byl 143 v současnosti (k 1.1.2010) je 139 obyvatel z toho ve věku 15-64 let 103 obyvatel. Z tohoto počtu máme 62 žen a 77 mužů. Průměrný věk je 44,2 roku.

Počet obyvatel neustále ubývá již od roku 1961. Během celého období dochází k úbytku obyvatel přirozenou měrou. Věkové složení obyvatelstva je rovněž nepříznivé, převažuje starší obyvatelstvo nad dětskou složkou, což se projevuje ve vysoké hodnotě indexu stárí a ve vysokém průměrném věku.

Bytový fond je tvořen rodinnými domy, parcely pro novou výstavbu jsou v soukromém vlastnictví.

Hlavní ekonomické aktivity, zaměstnanost

Ekonomická základna je založena na zemědělství a průmyslu. V těchto dvou sférách je zaměstnán nadprůměrný podíl pracujících oproti kraji a naopak zaměstnanost ve službách je výrazně podprůměrná. Nejvýznamnějším a největším zaměstnavatelem je VOD Zdislavice hospodařící i na pozemcích obce. Významným průmyslovým zaměstnavatelem je Vlašimský Sellier Bellot a.s. působící v oblasti zbrojařského průmyslu. Dalšími významnými zaměstnavateli jsou PETER GFK spol. s r. o. (laminátové výrobky) a Rabbit Trhový Štěpánov (zpracování drůbežího masa).

Komunikace, doprava

Obec Chlum leží přibližně 10 km od dálnice D1 spojující Prahu a Brno. Toto umožňuje poměrně dobrou dostupnost práce v Praze pro místní řemeslníky.

Absence pracovních míst v obci je příčinou nutnosti zajištění individuálního dojíždění do zaměstnání většiny obyvatel. Jediná místa dosažitelná autobusovou dopravou jsou městy Zdislavice a město Vlašim.

Technická vybavenost

VODOVOD

:

Obec vlastní a provozuje samospádový a výtlačný vodovodní řád pro dodávku pitné vody, jednotlivé povolené vodovodní přípojky k objektům, jeden vodní zdroj - vrt, vodojem. Vodovod je běžně provozován. Voda je dodávána za úplatu, ale provoz není ziskový. Obec provádí běžnou údržbu vodovodu, odběry vzorků vody, pravidelnou chemickou úpravu a opravy poruch sítě a zařízení.

KANALIZACE

Obec nemá nyní zřízenou splaškovou kanalizační síť. Rodinné domy a ostatní stavby jsou odkanalizovány do jímek na vyvážení, biologických nevyhovujících septiků a čistíren odpadních vod. Obec je vybavena dešťovou kanalizací. Do budoucna obec plánuje vybudovat novou splaškovou kanalizaci a rekonstruovat stávající dešťovou kanalizaci.

PLYNOFIKACE

Obec nemá zaveden zemní plyn. S ohledem na tradiční využívání místních zdrojů (zejména odpadové dřevní hmoty) pro vytápění rodinných domů, obec neplánuje v krátkodobém ani střednědobém časovém horizontu plynofikaci obce.

ROZHLAS

Obec využívá rozhlas pravidelně k ohlašování různých informací, kulturních a sportovních akcí. Přestože je zařízení zastaralé, vyhovuje potřebám obce a nevyžaduje rekonstrukci.

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

Veřejné osvětlení obce je v havarijním stavu - nevyhovuje jak technologicky, tak svým stářím. Síť byla zřízena v 70. letech minulého století. Je nutná kompletní rekonstrukce. Obnova veřejného osvětlení je proto jednou z akcí plánovanou do budoucna.

Občanská vybavenost (v obci a okolí)

ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

V obci se žádné školské zařízení nenachází. Základní vzdělávání pro většinu dětí z obce zajišťuje Základní a mateřská škola v sousedním městysu Zdislavice, protože je Chlum součástí tohoto školského obvodu.

Některé děti dojíždějí k plnění povinné školní docházky do městyse Trhový Štěpánov. Toto cestování není podpořeno autobusovou dopravou. Na provoz a neinvestiční náklady základní školy ve Zdislavicích přispívá obec podle skutečných nákladů a podle počtu umístěných dětí. Střední školy se nacházejí ve Vlašimi a v Benešově. Ostatní školy nejsou dostupné pro každodenní návštěvu.

ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE

Zdravotní péči pro obyvatele zajišťuje zejména zdravotní středisko v městyse Trhový Štěpánov, kde se nachází stomatologická ordinace, dětský odborný lékař a ordinace praktického lékaře. Další odborní lékaři jsou ve Vlašimi.

KULTURA, ZÁJMOVÁ ČINNOST, SPOLKY

Hasičský záchranný sbor má v Chlumu již dlouholetou tradici. Svědčí o tom především fakt, že v roce 2007 oslavil již 100 let své nepřetržité existence. Za tuto dobu dokázal mnohokrát svou opodstatněnost nejen při "ostrých" zásazích, při nichž zabránil škodám na zdraví a majetku v Chlumu samotném a ve spolupráci s ostatními sbory i v sousedních obcích, ale i běžnou, každodenní prací pro obec. Sem bezesporu patří především svépomocná výstavba víceúčelového obecního domu (obecní úřad, obchod a požární zbrojnice), organizace tradičních "úklidových" prací, jako např. každoroční sběr železného šrotu, organizace společenského života v obci a jistě v neposlední řadě protipožární prevence, která je zřejmě nejefektivnější ochranou proti případným škodám. Zapomenout nesmíme ani na další důležitou složku činnosti sboru - práce s mládeží.

V současné době vede chlumský sbor starosta Jiří Kopecký. Pokračování hasičské tradice v obci zaručuje početná skupina dorostu a mládeže, která projevuje další aktivity na poli soutěží v požárním sportu. O její úspěšnosti svědčí velmi pěkná umístění v okrskových soutěžích.

K nezbytným podmínkám práce sboru patří také požární technika. V současnosti chlumské družstvo disponuje dvěma výkonnými stříkačkami s minutovým průtokem 12 a 16 hektolitřů. V "záloze" odpočívá plně funkční historický exponát - motorová stříkačka z roku 1927. K další výbavě patří samozřejmě ochranné obleky a přilby, hadice a savice, žebříky a vlastní siréna. A zapomenout nesmíme ani na dvě požární nádrže, díky nimž je vodní zdroj v dosahu stříkačky v kterékoli části obce.

Pro oblast požární ochrany je kromě připravenosti vlastního sboru rovněž velmi důležitá spolupráce a to jak s dobrovolnými hasičskými sbory okolních obcí a s okresní radou SDH, tak s profesionály. Tato spolupráce spočívá nejen ve vzájemné výpomoci a koordinaci akcí při vlastních zásazích, ale důležitou roli hrají i odborná školení poskytovaná profesionály a třeba i neformální konzultace mezi členy jednotlivých sborů.

SPORTOVNÍ KLUB

Dále v obci funguje sportovní klub. Sportovní klub Chlum je zcela neformální zájmové sdružení lidí, kteří se rádi pobaví při aktivním rekreačním provozování některého z populárních kolektivních sportů nebo si jen tak docela obyčejně užívají společenskou atmosféru spojenou s pořádanými sportovními událostmi.

Své akce klub realizuje obvykle pod hlavičkou SDH Chlum, s nímž je i silně personálně propojen.

Mezi hlavní činnosti klubu patří především neoficiální reprezentace Chlumu na různých lokálních turnajích v kopané. V tomto směru dosáhl fotbalový tým SK Chlum pod vedením Petra Míky mnoha úspěchů, když se několikrát umístil na medailových pozicích a mezi jeho trofejemi nechybí ani poháry pro vítěze.

Kromě samotné účasti na fotbalových turnajích je SK Chlum zároveň aktivním pořadatelem - spolu s partnerskými kluby z Boliny, Blaževovic a Mnichovic se střídá v organizaci každoročního turnaje v kopané o putovní "Pohár starosty", který tak jednou za čtyři roky navštíví prostory chlumského fotbalového hřiště. Jinou z pravidelných akcí, která se těší zájmu především místních příznivců a stala se z ní již tradiční společenská událost je každoroční pouťové (v polovině května) a posvícenské (polovina října) přátelské utkání "ženatí vs. svobodní".

Kromě kopané, která je bezesporu nejpopulárnějším sportem, se členové SK Chlum věnují i pěstování dalších aktivit. Velmi oblíbený - zvláště za nepříznivého počasí - je stolní tenis, v němž se rovněž pořádají přátelská utkání a turnaje. V zimním období - přeje-li počasí - si ti mladší z nás rádi zahrají hokej na zamrzlé hladině chlumského rybníku, ti dříve narození upřednostní před tímto fyzicky náročným sportem spíše mnohem "techničtější" utkání v licitovaném Mariáši.

K dalšímu rozvoji sportovních aktivit a zlepšení možností pro strávení volného času především pro děti a mládež došlo otevřením nového víceúčelového sportoviště. Jednou z priorit obce je dobudovat multifunkční sportovní komplex s altánem a prolézačkami pro děti.

KULTURNÍ PAMÁTKY

V obci se nacházejí tyto památky:

- pomník padlým z 1. světové války,
- kaple zasvěcená sv. Janu Nepomuckému (postavená v roce 2006 na místě původní kapličky z roku 1909, kterou bylo nutné z důvodu jejího havarijního stavu zbourat),
- kříže v obci a okolí: Kříž v obci (před domem Sedlákových č.p. 3), kříž nalevo silnice k Trhovému Štěpánovu mezi dvěma lípami, kříž směrem ke Zdislavicím na pravé straně – původně byl blíže k domu Novákových č.p. 40, nyní u cesty směrem k vodojemu), kříž v poli zvaném „Lopaty u Kačínu“, kříž u vepřína na pravé straně – v blízkosti Zdislavic – ale je na katastru obce Chlum.

SPORT, REKREACE

Sport v obci lze rozdělit na letní a zimní sportovní činnosti. V zimním období (pokud to počasí dovolí) je využíván místní rybník pro bruslení a hraní hokeje, svahy pod obcí pro sáňkování a bobování. Další sportovní vyžití představuje možnost hraní stolního tenisu a společenských her v klubovně na obecním úřadě. Další možností jsou toulky malebnou přírodou.

Situace v létě je mnohem příznivější. Klidné prostředí s málo frekventovanými silnicemi vybízí k cykloturistice, vyhledávanými cíli jsou Javornická hůra dostupná i pro pěší, bájná hora Blaník, celé Posázaví a sousední obce. Pro trávení společného času máme v obci multifunkční hřiště, naší prioritou je dostavba přidruženého altánu pro pořádání kulturních akcí a jako zázemí pro sport.

Přetahovaná během loučení s prázdninami: otcové versus potomci

OBCHOD, SLUŽBY

V obci se nachází obchod se smíšením zbožím, který je pro zdejší život nezbytným. Vzhledem k málo frekventovanému dopravnímu spojení s okolními obcemi zajišťuje především staršímu obyvatelstvu možnost každodenního nákupu základních potravin a to i víkendech včetně neděl.

ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Centrální svoz domovního odpadu zajišťují Technické služby města Vlašim. V zimních měsících je svoz zajištěn jednou týdně, v letních měsících jednou za dva týdny. Celoročně je pak v obci umístěn kontejner na velkoobjemový odpad.

Záměry obce do budoucna (obecně).

Jedním z největších úkolů obce je vybudovat a zlepšit její technickou infrastrukturu, aby poskytla dobré zázemí pro život obyvatel.

Konkrétní akce realizovatelné v horizontu 5-10 let

Tato kapitola shrnuje priority vedení obce pro následující roky. Po uvedení přehledu jsou rozepsány jednotlivé položky a nedílnou součástí tohoto dokumentu je rozpočtový výhled obce Chlum na roky 2011 – 2016. Tento výhled shrnuje předpokládané výdaje na jednotlivé aktivity spolu s finančními požadavky v plánovaných letech realizace. Na akce, kde to bude možné plánujeme podat žádost o dotaci.

Mezi priority obce Chlum pro následující léta patří:

- dobudování multifunkčního sportovního komplexu s altánem a prolézačkami pro děti,
- rekonstrukce veřejného osvětlení,
- rekonstrukce OÚ,
- dary obyvatelstvu,
- využití volného času dětí a mládeže,
- vodovod,
- komunikace v obci,
- kanalizace a připojení na čističku v Trhovém Štěpánově,
- pořízení územního plánu,
- vybavování SDH,
- lavičky, veřejné prostranství,
- chodníky,
- výsadba alejí.

Multifunkční sportovní komplex

Multifunkční sportovní komplex začala obec budovat v roce 2006. V současnosti je vybudováno multifunkční hřiště, které kromě tréninkové stěny na tenis, koše pro basketbal a street basketbal,

umožňuje hrát nohejbal, velmi oblíbenou sálovou kopanou a pozemní hokej, volejbal, tenis a stále oblíbenější floorbal. Asfaltová plocha je využitelná pro inline bruslení a skateboarding.

Prioritou vedení obce je dobudování multifunkčního komplexu, které lze rozdělit na několik dílčích etap:

1. stavba altánu,
2. kryté pískoviště,
3. prolézačky a skluzavka,
4. dokončení oplocení,
5. další herní prvky.

Rekonstrukce veřejného osvětlení

Další prioritou, kterou chce vedení obce naplnit, je rekonstrukce veřejného osvětlení, která je pro život v obci nezbytná. Rekonstrukci plánujeme ve dvou etapách. V první dojde k výměně osvětlovacích těles a výložníků při napojení na stávající rozvody. Druhá etapa bude realizována v součinnosti s rozvodnými závody, kdy předpokládáme společnou výměnu rozvodů.

Rekonstrukce OÚ

V roce 2009 se podařilo rekonstruovat první nadzemní podlaží OÚ, vyměnit a zateplit střechu. V další etapě předpokládáme rekonstrukci přízemí, zejména výměnu vstupních dveří a výloh. Součástí této etapy by mohla být rekonstrukce vytápění a sociálního zařízení v přízemí. V další etapě zateplíme OÚ a vytvoříme novou fasádu.

Dary obyvatelstvu

Vedení obce si uvědomuje nutnost ekonomické podpory starších obyvatel, proto i v letech následujících bude dávat dárkové koše občanům starším 80-ti let. Mezi další možnou podporu patří dárkové poukazy darované občanům starším 65 let.

Kanalizace

Obec Chlum má pouze dešťovou kanalizaci. Uvažujeme o vytvoření splaškové kanalizace a s tím související obnovu dešťové kanalizace a připojení této kanalizace pomocí přepouštěcí soustavy na čističku v Trhovém Štěpánově.

Využití volného času dětí a mládeže

Obec Chlum dlouhodobě podporuje volno časové aktivity dětí a mládeže a pořádá pro ně zábavné kulturní a společenské akce. Alokované prostředky budou využity na občerstvení a nákup materiálu (zejména ceny do soutěží).

Pořízení územního plánu

Územní plán obce není v současné době zpracován. Mezi priority pro nadcházející roky patří jeho vytvoření.

Vybavování SDH

Obec Chlum si uvědomuje nutnost podpory Sdružení dobrovolných hasičů obce. Alokované prostředky jsou využívány pro nákup pohonných hmot a obnovu vybavení sboru.

Vodovod

Obec Chlum vlastní vodovod pro veřejnou potřebu. Bohužel technologická náročnost čištění a dopravy vody si vynucuje nemalé investice do provozu a oprav. Prioritou obce je i nadále dotovat provoz vodovodu pro obyvatele obce.

Komunikace

Vedení obce plánuje v blízkém časovém horizontu rekonstrukci dešťové vpusti v „Ouvozu,“ kde je zejména nutné tuto vpust' rozšířit, aby pojala přívalové deště. V delším časovém horizontu plánujeme opravu a rekonstrukce dalších komunikací.

Výsadba alejí

Pro podporu venkovského rázu okolí obce a pro vytvoření vhodného prostředí pro volně žijící živočichy plánujeme vytyčit a osázet aleje v okolí obce.

Lavičky, veřejná prostranství

Plánujeme investice do posezení v lokalitě Lopaty u Kačínu s malebným výhledem na panorama obce Rataje. Další investice plánujeme na lavičky a úpravu zeleně veřejných prostranství.

Chodníky

Investice se plánují do rekonstrukce a prodloužení chodníku v obci.

.....
Ing. Miroslav Balík, PhD.
starosta

.....
Jaroslav Hromas
místostarosta

.....
Ivana Neradová
místostarostka